

روزنامه‌نگاری، خطر و میهن‌پرستی

ترجمة	نوشتة
سهیلا صابری	سیلویا واسیببورد

چکیده

بسیاری گفته‌اند روزنامه‌نگاری بعد از یازدهم سپتامبر نوعی "روزنامه‌نگاری جدید" است. اگر روزنامه‌نگاری قدیم را بر اساس واقع‌بینی و بی‌طرفی و همچنین سطحی بودن اخبار آن تعریف کنیم روزنامه‌نگاری جدید علاوه بر آنکه به حوادث خبری جهانی توجه می‌کنند، این حوادث را با نگاه ارزشگذارانه چاپ می‌کنند. رسانه‌ها در این حوزه تبدیل به منطقه تماس میان جامعه و خطر شده‌اند، خطری که تأثیرگذار بر هویت فردی و جمعی است. این روزنامه‌نگاری دربرگیرنده روح وطن پرستی است که از قرار معلوم، اصول معمول روزنامه‌نگاری را در نگنا فرار می‌دهد.

روزنامه‌نگاری بر مبنای اصل وطن پرستانه به نوعی در صدد یافتن و بازآفرینی خود در متن جامعه است و بیشتر تعاملی دارد تا دوست داشته شود تا اینکه مورد باور مردم قرار گیرد. درباره اینکه عوامل ایجاد روزنامه‌نگاری وطن پرستانه چیست، نظرات گوناگونی ارائه شده است، اما ضعف این نوع روزنامه‌نگاری در پوشش‌های خبری مربوط به سیاست‌خیم آشکار شد.

چارلن تیلور پیشنهاد می‌کند روزنامه‌نگاری وطن پرستانه به چند سوال مهم پاسخ گوید.

کلید واژه: روزنامه‌نگاری بحران، یازدهم سپتامبر و روزنامه‌نگاری آمریکایی، روزنامه‌نگاری وطن‌پرستانه، لطمہ روحی.

دو خطر دنیا را تهدید می‌کند – نظم و بی‌نظمی

از یازدهم سپتامبر به بعد بحث‌های زیادی در باره «یک نوع روزنامه‌نگاری جدید» مطرح شده است. در بحبوحه جریان چشمگیری که منجر به بالارفتن تیراژ فروش در دکه‌های روزنامه‌فروشی در هفتنهای پس از آن فاجعه شد، تحلیل‌گران از نوعی احساس هدفمندی جدی‌لی سخن می‌گفتند که بر روزنامه‌ها و بخش‌های خبری حاکم می‌شد (Auletta, 2001). از روزنامه‌نگاری سطحی به روزنامه‌نگاری جدی به عنوان یک تغییر درخور توجه یاد شد (Jenson, 2001). صاحب‌نظران چنین اظهار کردند که رسانه‌ها پس از یک دهه طولانی

جنجال طلبی اینک هوشیار شده‌اند و با اطمینان پایان دوران اخبار نرم را اعلام کردند. ناظرین از این واقعیت سخن گفتند که سازمان‌های خبری پس از کاهش بودجه و پوشش‌های خبری در دوران پس از جنگ سرد و پس از حادثه یازده سپتامبر (گویی) اخبار خارجی را از نوکشف کردند (Parks, 2002).

هنوز نمی‌دانیم که آیا این تغییرات طولانی مدت هستند یا فقط نوعی سازگاری موقتی در زمان بحران. بدون آنکه بخواهیم مزایای این قبیل بیانات را تضعیف کنیم باید گفت این قبیل ادعاهای بیشتر گویای اشتها ای آشکار رسانه‌ها برای روش گزارش‌های فوری هستند تا اینکه ارزیابی خردمندانه‌ای درباره تغییرات وسیع و عمیق. زمان نشان خواهد که این ادعاهای عجولانه معرف ارزیابی هوشمندانه وضعیت مزبور یا نوعی جرح و تعديل کوتاه مدت‌اند که در پی حوادث غم‌انگیز، به وجود آمدند و پیش از بازگشت روزنامه‌نگاری به فرم خبری قبل از یازدهم سپتامبر عرضه شدند.

آنچه که واضح است، بدرغم تغییرات بسیار سرمه شده، روزنامه‌نگاری برای پوشش دادن خطر بعد از یازدهم سپتامبر به همان فرمول‌های استاندارد و مضامین کاری قدیمی متول شد.^۱ دو وظیفه آشکار روزنامه‌نگاری در طی بحرانی که توسط تروریسم در نیویورک و واشنگتن به وجود آمدند، ایجاد آرامش و تسکین در مردم و هشدار به آنان شد. رسانه‌ها برای ایجاد آرامش در کشوری غم‌زده و شوکه شده و آماده ساختن مردم برای حمله‌های احتمالی آتشی بر استعاره ملی گرایانه و معروفی متول شدند. «اینکه یک فرهنگ ملی و مشترک می‌تواند برای جامعه‌ای که از هجوم بیگانه آسیب دیده، آرامش و وحدت فراهم کند»^۲. و از خطر از چنین چشم‌اندازی بود که شکل گرفت. هر تهدید، خطری بالقوه برای ملت بود. وطن پرستان جنگ طلب الفبایی را که یازدهم سپتامبر و خطرات متعاقب آن را قابل فهم سازند فراهم کردند. روزنامه‌نگاری نیز بی‌چون و چرا به تبلیغ میهن پرستی به عنوان یک نوع آرامش و تسکین فرهنگی و یک چارچوب تحلیلی برای درک خطر پرداخت. این مطلب به تبیین این نکته می‌پردازد که چرا روزنامه‌نگاری میهن پرستانه پس از یازدهم سپتامبر پدیدار شد، و درباره محدودیت‌ها و مشکلات مربوط به آن در زمان «نگرانی و اضطراب در جامعه‌ای در معرض خطر» صحبت می‌کند (Wilkinson, 2001).

ملتی در خطر

یازدهم سپتامبر تصور موجود "آمریکا همچون یک دژ نظامی" را در هم شکست. باوری که براین اساس استوار بوده که دو اقیانوس و یک شبکه وسیع نظامی قاره آمریکا را از حمله هر نیروی خارجی حفاظت خواهد نمود. جنگ سال ۱۸۱۲ آخرین باری بود که متجاوزین خارجی به این سرزمین حمله کرده بودند. از جنگ جهانی دوم، احساس آسیب‌ناپذیری جغرافیایی به مشخصه‌های اصلی آمریکا مبدل شده بود. ماجراهی بندر پیرل به نحو بارزی در اذهان عمومی به عنوان آخرین زمان آسیب‌پذیری نقش بسته بود. نبود حملات نظامی به خاک ایالات متحده به نظریه آسیب‌ناپذیری به عنوان یک عنصر اصلی ملت آمریکایی استحکام بخشید. هیچ‌کدام از تجاوزاتی که به اموال ایالات متحده در آن سوی مزهایش یا تخریب نمادهای ملت آمریکایی

(مانند: بمیاران سفارتخانه‌های آمریکا — به آتش کشیدن پرچم — پرتتاب تخم مرغ و یا هو کردن رئیس جمهوری هایش که در طول سفرها) صورت می‌گرفت، نمی‌توانست ذهنیت آمریکایی‌ها را نسبت به آسیب‌ناپذیری مخدوش و متزلزل سازد. این قبیل حوادث به هیچ وجه نمی‌توانستند به مفهوم کشور به عنوان یک منزل و آشیانه امن لطمه بزنند. اعتقاد به وجود "امنیت در کشور" همواره جنبه دیگر یک دنیای به دور از کنترلی بود که وسایل ارتباطی دائماً به تبلیغ آن می‌پرداختند (Giddens, 2000). در این دنیای پرگریز از جنگ و بی‌شاتی، ایالات متحده چون دژ شکست ناپذیری به حساب می‌آمد. دنیای آشوب‌زده و پرهرج و مرج از دیدگاه نامنی به عنوان مقوله‌ای بیگانه و متعلق به جهان خارج قابل فهم و تفسیر بود. نامنی از آن دیگران محسوب می‌شد. آمریکایی‌ها بر این باور بودند که نامنی از مشخصه‌های جوامع دیگر است و خود را از آن مستثناء می‌دانستند. در دنیای پر خطری که اخبار به طور دائم به تأیید رنج و بی‌شاتی در سراسر آن می‌پرداخت (Moller, 1999) "فرهنگ ترس" (Glassner, 1999) که رسانه‌های خبری یا کمک خود به آن تداوم بخشدیدند از طریق مجموعه‌ای از تهدیدات شکل گرفت. ترس‌های رسانه‌ای نوعاً به اخبار راه یافتد. با اینکه رسانه‌ها مردم را از همه ترس‌های قابل تصور و ممکن آگاه می‌نمودند، از پیش‌بینی احتمال حمله به خاک ایالات متحده غافل ماندند. با نگاه به گذشته متوجه می‌شون که هشدارهای توماس فریدمان مقاله‌نویس نشریه تیویورک تایمز درباره خطرات تروریست بسیار چشمگیر بودند، دقیقاً به این سبب که استثنایی بودند. قبل از یازدهم سپتامبر، همه نوع خطر به غیر از خطر تروریست توجه وسایل ارتباطی را به خود جلب می‌کرد. بنابراین جای تعجب نیست که حوادث غم‌انگیز در نیویورک، واشنگتن و پنسیلوانیا برای گروه عظیمی از مردم آمریکا کاملاً غافلگیرانه بود. قبل از یازدهم سپتامبر، هفت‌نامه تایم در سال ۲۰۰۱، یازده مقاله اصلی درباره سلامتی، بیولوژی و پزشکی، ۶ مقاله درباره موضوعات خانوادگی، ۵ مقاله درباره سیاست، ۴ مقاله در باره وحشت، ۲ مقاله در باره خبرهای ورزشی، ۲ مقاله درباره افراد سرشناس، ۲ مقاله درباره امور مالی، یک مقاله درباره تاریخ و یک مقاله درباره ایدز در آفریقا به عنوان (تنها داستان بین‌المللی هفتگی) تحت پوشش قرار داده بود.

نحوه گزارش‌های خبری درباره حملات احتمالی تروریستی نشان داد که ما در یک «جامعه در معرض خطر در جهان زندگی می‌کنیم» (Beck, 2000). اما خطر به عنوان یک وضعیت ساختاری با درک از خطر تقاضوت دارد. اولریچ بک به طرز شیوایی استدلال کرده است که خطر زیرینی جوامع معاصر را تشکیل داده است. مدرنیت متأخر سبب اشاعه گستردۀ انواع خطراتی است که کل حیات بر روی کره زمین را به نابودی تهدید می‌کنند (که به عنوان مثال: جنگ هسته‌ای، گرم شدن جهان، جنگ شیمیایی نمونه‌های آن هستند). همان‌طور که آنتونی گیدنز (1991) می‌گوید: همه اینها خطرات فراگیری هستند که جای گریز برای کسی به جای نمی‌گذارند. استدلال بک و گیدنز مبنی بر این است که تمدن بشری خطراتی را ایجاد کرده که دارای یامدهای بالقوه هولناکی هستند، البته دانش‌اندکی را برای فهم اینکه کدام‌یک از خطرات مشهودند، فراهم کرده است. اگر چه عقیده این دو نظریه‌پرداز در مورد خطر، دیده‌گاه‌های رئالیستی و برساخت‌گرایانه (constructivist) را دربرگرفته، اما آنها درک از خطر را در کانون تحلیل‌های خود قرار نداده‌اند، بلکه بیشتر علاقه‌مند به فهم این امرند که چرا خطر سبب جدایی جوامع معاصر در تاریخ

تمدن بشری می‌شود تا اینکه خطر چگونه شناخته و تجربه شود. بد که حتی عنوان می‌کند که دری از خطر و خود خطر یکسان هستند (نک: ۱۹۹۲: ۵۵).^۱

چشم‌انداز فرهنگی مری داگلاس و آرون ویلداوسکی (۱۹۸۲) برای فهم رابطه بین رسانه‌ها و آگاهی از خطر در قبل و بعد از یازدهم سپتامبر به ما بهتر کمک می‌کند. در حالی که بد و گیدنر خطر را در اصل فراورده نظام سرمایه‌داری اخیر در نظر می‌گیرند، داگلاس و ویلداوسکی خطر را فراورده دانش می‌دانند. آنچه را که جوامع به عنوان وحشت تعریف کرده‌اند، معرف همان چیزی است که فرهنگ‌های اشان از آن وحشت دارد. دورنمایی که بر "ساخت اجتماعی خطر" تأکید می‌ورزد (نک: ۱۹۹۹: Vail, Wheelock, and Hill)، و به ما این امکان را می‌دهد تا دریابیم چرا انسان به آسیب‌پذیری خود نسبت به برخی خطرات بیش از حد بها می‌دهد و در عوض بعضی از خطرات را ناچیز می‌شمارد. موضوعی که به طور گسترده در ادبیات مربوط به ارتباطات خطر و سلامت مورد بحث قرار گرفته است (Stephenson and Witte, 2001). درک از خطر بهمثابه درک و شناخت آن است که دریابیم چگونه جوامع بینش‌های خود را در مورد توزیع اجتماعی خطر (اینکه چه کسی آسیب‌پذیر است و چرا؟) و مسئولیت خطر (اینکه چه کسی مسئول است؟) شکل می‌دهند. مدل‌گذاری چنین ساختاری، دیگر انکاس صرف ترس و وحشت‌های فرهنگی در جوامع معاصر بهشمار نمی‌آید، بلکه نتیجه جنبه دولتی پیدا کردن خطر است. آنچه را که مردم وحشت‌ناک می‌یابند، پیامد آن چیزی است که از نظر اجتماعی خطرناک شناخته شده است. ارزیابی خطر به همان‌گونه‌ای که تحلیل‌گران فوکویی معتقدند یک نوع تحمیل نظم و ترتیب است (نک: ۱۹۹۱: Burchell, Gordon, Miller). خطر حاصل تعارضات بین ایدیولوژی‌های خطر است. افراد مختلف، برای مثال تلاش می‌کنند تا خطر را از طریق استفاده از رسانه‌های اطلاع‌رسانی معرفی کنند (تا بدین‌وسیله) به آگاهی اجتماعی و سیاست مربوط به خطر شکل دهند.

اگرچه هیچ‌گونه اتفاق نظری در مورد پویایی روابط بین رسانه‌ها و مقوله خطر وجود ندارد اما، رسانه‌ها نقش مهمی در ایجاد ارتباط بین جوامع و خطر ایفاء می‌کنند. ما می‌دانیم که گزارش‌های رسانه‌ها درباره خطر تأثیر متفاوتی بر درک اجتماعی خطر و نگرانی بر جای باقی می‌گذارد. با وجود این، چنین بحثی را بی‌اعتبار نمی‌سازد که در جوامع عظیم رسانه‌ها حکم "منطقه تماس" (contact zone) بین جامعه و خطر، و همچنین رکن اصلی بین خطر عینی و خطر ذهنی را دارند. برنامه‌های رسانه‌ها اطلاعات مهمی را فراهم می‌کنند که در برآورد توزیع اجتماعی خطر و معرفی عاملان خطر مورد استفاده قرار گرفته است.

براساس آن دورنمایی که به ساخت اجتماعی خطر ارجحیت می‌دهد، باید گفت گزارش‌های رسانه‌ها درباره خطر، برای فهم و شناخت خطر بعد از یازدهم سپتامبر، در ایالات متحده از اهمیت اساسی برخوردار است. حادثه یازدهم سپتامبر نه تنها به طرز دردناکی مؤیبد ناکامی سازمان اطلاعات آمریکا در هشدار به مردم و جلوگیری از حملات به خاک آمریکا بود، بلکه مؤید ناکامی رسانه‌ها نیز بود. خطر تروریسم تنها وقتی توجه وسیع رسانه‌ها را به خود جلب کرد که هوایپماهای ربوه شده به مرکز تجاری جهان و پتانگون اصابت کردند. متقدین به این نکته اشاره کردند که سازمان‌های خبری بدین سبب تروریسم را نادیده گرفته بودند چون که آنها پوشش اخبار بین‌المللی را به میزان قابل توجهی کاهش داده بودند. احتمال حملات

تُروریستی در قارهٔ آمریکا یا نفرت موجود در کشورهای عربی نسبت به آمریکا به این دلیل گزارش نشدنند که روزنامه‌نگاری نیز همانند سازمان اطلاعات آمریکا به خواب رفته بود. در نتیجه عدم موقیت رسانه‌ها در گزارش اخبار خارجی و تُروریسم نوعی حس کاذب اینمی‌را پدید آورده بود.^۳

تردیدی نیست که کم توجهی به اخبار بین‌المللی به شکل قابل توجهی اقبال گزارش هرگونه تهدیدی مثل یازدهم سپتامبر را کاهش داده بود، چه رسد به آنکه چنین خطیری حتی پیش‌بینی شود. البته بی توجهی رسانه‌ها را نمی‌توان فقط به کاهش چشمگیر حجم گزارش خبرهای بین‌المللی در سال ۱۹۹۰ نسبت داده (ویا حتی، آن‌طور که برخی از متقدین گفته‌اند به این واقعیت نسبت داد که رسانه‌ها با دنبال کردن رسوایی‌های شخصیت‌های معروف و اخبار نرم دیگر از مسیر خود منحرف شده بودند). اخبار مربوط به تُروریسم، مربوط به خطر بهطور عام، به عنوان یک تهدید بالقوه عملًا متکی به آن است که آیا منابع به ظاهر مشروع عملًا چنین حسی را تداعی می‌کنند که در حقیقت خطیر وجود دارد. روزنامه‌نگاران برای تعریف خطر به نظر کارشناسان متخصص و ماهر اتفکا می‌کنند. ارائه تعریف در باره خطر بهطور نمونه توسط منابع و رسانه‌ها آغاز شده است (Singer and Endreny, 1993).

همان‌طوری که شماری از تحقیقات نشان می‌دهد عملًا این منابع موجود در دولت، صنعت و علوم هستند که معرف آن نوع خطیری هستند که به‌وسیله مطبوعات گزارش شده‌اند (Sandman, 1986; Dunwoody, 1993; Eldridge, 1999). از این جهت ناکامی و قصور سازمان امنیت آمریکا تنها آن نبود که برای جلوگیری از این حملات تدابیر دوراندیشانه اتخاذ ننمود، بلکه همان‌طور که برخی از روزنامه‌نگاران هم جمع‌بندی کردند، این نهاد حتی نتوانست که جامعه را هم از طریق رسانه‌ها آگاه سازد (Miller, Van Natta and Gerth, 2001).

برطبق گفته منابع موثق، نبود خطر واهی به معنای نبود هرگونه گزارش درباره خطر بود. البته احتمالی دیگری نیز وجود دارد اینکه هشدارهای سازمان امنیت که به رسانه‌ها رسون می‌یافتدند، چندان مورد توجه رسانه‌ها که به اخبار دیگر می‌پرداختند، قرار نگرفتند. حتی وجود اخبار محدودی (چون سلسله حملاتی به دارایی‌های ایالات متحده در ۱۹۹۰، انچار مرکز تجاری جهان در ۱۹۹۳ تا انچار در ناو آمریکایی در عدن در سال ۲۰۰۰)، رسانه‌ها را برابر آن نداشتند تا با جذبیت به امکان حمله تُروریسم به خاک ایالات متحده توجه کنند. این امکان نیز وجود دارد که حتی اگر رسانه‌ها به‌طور کامل این عنوانین را هم تحت پوشش قرار می‌دادند، احتمالاً این جامعه بسی‌تفاوت آمریکایی که غرق در مشغله‌های خاص زندگی خصوصی بود، توجهی به آنها نمی‌کرد.

خطر و سیاست‌های هویت

یازدهم سپتامبر خطرات عینی را مبدل به تجربه‌شده ذهنی نمود. همین که خطر واقعیت یافت، جامعه روزنامه‌نگاری در ایالات متحده راه دیگری غیر از ارائه گزارش درباره اثرات غم‌انگیز و احتمال حملات مجدد تُروریستی نداشت. خطیری به نام تُروریسم را نمی‌شد انکار نمود. درحالی که خطیر، در مقابل چشم جهانیان، صفحه اول اخبار را به خود اختصاص داده بود، رسانه‌ها خود را وقف مردم جامعه‌ای کردند که یک حادثه تکان دهنده را پشت سرمی گذاشت.

در اخبار رسانه‌ها از یازدهم سپتامبر به عنوان یک حادثه تکان‌دهنده یاد شده است. (Cowley, 2001; Farley, 2001). اختلالات و حشتگی متعاقب آن به طور گستره‌های در هفته‌های پس از آن حملات گزارش شدند (Begley, 2001; Goode, 2002). در ادبیات روان‌شناسی، ضایعه روحی اشاره به تجربه‌ای دارد که دستگاه ادراکی-شهودی برای درک "من" (ego) را درهم می‌شکند (Leys, 2000)، و این موضوع به واقعه‌ای خارج از تجربه عادی فرد اشاره دارد که باعث ایجاد نوعی حس آشفتگی و باخت می‌شود. با توجه به هویت جمعی، می‌توان از واقعه یازدهم سپتامبر به عنوان یک لحظه از هم گسیختن این سپرخانمایی هویت ملی آمریکایی‌های بعد جنگ، یاد کرد. این حادثه کاتالیزور تغییر، از یک لحظه امنیت به یک لحظه آسیب‌پذیری بود، که زمان درمفهوم جمعی خویشتن را بین آن وقت و حال، بین زمان محافظت و خطر تقسیم کرد. مشابه با آنچه که "من" در وضعیت مابعد ضایعات روحی تجربه می‌کند، پس از این حملات نوعی احساس باخت و آشفتگی پدید آمد.

آنچه که اهمیت دارد این است که حادث تکان‌دهنده به ادراک شخص لطمہ می‌زنند. قدرت آسیب‌زاگی هر حادثه‌ای نشانگر ظرفیت آن برای درهم گسترن حس "خویشتن" است. ضایعه روحی باعث می‌شود که بازیگران جمعی و فردی با هویت‌های شان چگونه کنار بیایند. ضایعه روحی با دریدن حس مرزهای موجود، مفهوم "خویشتن" را بی ثبات می‌کند. پس از این قبیل حادث، افراد و جوامع نیاز به بازگشت به نظام را تجربه می‌کنند. هنوز خیلی زود است که بگوییم یازدهم سپتامبر به چه نحو در حافظه جمعی حک و به خاطر سپرده خواهد شد. حادثی که به‌ظاهر عواقب روحی تکان‌دهنده به همراه دارند، الزاماً در دراز مدت نباید دارای تأثیر مشابه باشند. به یادآوری گزینشی یا ثبت آگاهی‌های گروهی یا فردی در ذهن متذکر این امر است که حیات یک حادثه یا رویداد در ذهن و هویت را نمی‌توان از اثرات بلافصل آن پیش‌بینی کرد. همان‌طور که آکریج بایر (۲۰۰۰) می‌نویسد: احتمال یک گستاخاری بین یک تجربه و ثبت آن در حافظه روایت‌پرداز، گویای آن است که تجربیات تکان‌دهنده به طرق چندگانه‌ای جذب و پذیرفته می‌شوند.

ضایعه روحی از روایت‌هایی که بنا به تصور رویدادها از طریق آنها بر هویت‌های جمعی و فردی تأثیر می‌گذارند، تفکیک‌پذیر نیست (Antze, 1996). روایت یک "ملت در خطر" پارامترهایی را پدید آورده تا حادث یازدهم سپتامبر در ایالات متحده را تفسیر کند. این باور که حادثه یازدهم سپتامبر به معنای حمله به ملت آمریکا بود، در نوعی شوق وطن‌پرستی مشهود بود که کشور را بلافصله پس از حملات دربرگرفته بود. موج وطن‌پرستی کشوری را که به شکل عظیمی یکی از بحث‌انگیزترین و تفرقه‌افکنانه‌ترین انتخابات در تاریخ معاصرش را پشت سر می‌گذاشت و ناگهان با ترس‌بریم مواجه شده بود را بهم نزدیک کرد. وطن‌پرستی بر آن اختلاف عقیده‌ای غلبه کرد که به سبب میازرات انتخاباتی سال ۲۰۰۰، که با تصمیم دیوان عالی آمریکا حل و فصل شد، پدید آمده بود. عکس العمل میهن‌پرستانه پس از حملات تروریستی را نباید تعجب‌آور دانست. فرد می‌تواند با بیان تفسیر هانا آرنست درباره پاسخگویی مثل یک یهودی به فعالیت‌های ضد یهودی چنین استدلال کند که: آمریکایی‌ها به این دلیل این گونه رفتار کردند که آنها در مقام مردم آمریکا مورد حمله و تعرض قرار گرفتند. مهاجمینی که دولت بوسی آنان را شناسایی کرد، حامل پیام ضد آمریکایی خصم‌های بودند. با وجود این شور و شوی

وطن پرستی صرفًا بیش از واکنش به این واقعیت بود که حملات تروریستی نیت و قصد ضدآمریکایی داشتند. شوق وطن پرستی به عنوان تنها راه ممکن برای ایجاد اطمینان خاطر به جامعه‌ای پدیدار شد که در عصر جهانی با نگرانی و عدم امنیت مواجه شده بود. یازدهم سپتامبر فرستی را فراهم آورد تا با صحبت درباره "دیگری" هویت وطن پرستانه نظم پیدا کند. نکته‌ای که به شکل قابل توجه استوارت هال و ادوارد سعید آن را مطرح کردند، مبنی بر اینکه هویت یک فرایند گفتمانی است که "دیگری" (مانند افراد مرتکب و گناهکار) براساس آن متفاوت تعریف شده و از جامعه ملی کنار نهاده می‌شود. یازدهم سپتامبر زمینه احیای مجدد ناسیونالیسم آمریکایی در دوران پس از جنگ سرد، به مثابه دوران هویت‌های تکه پاره و از هم شکسته را فراهم کرد.

سازمان‌های خبری بعد از یازدهم سپتامبر از روح وطن پرستی اشباع شدند. روزنامه‌نگاری، بیش از یک زندانی ناخرسند با حامی منفعل، بسیج‌کننده هویت ملی بود و فعالانه به آن فضا کمک می‌کرد. روزنامه‌نگاری بدون آنکه به طور بی‌طرفانه وحشت را انتقال دهد و آن فاجعه را ثبت کند به "روزنامه‌نگاری آمریکایی" مبدل شد که هویت ملی را براساس آن حملات ساخت و تقویت کرد. چنین بمنظور رسید که آن اصول روزنامه‌نگاری که در دوران "عادی" مورد تحسین بودند باید معلم باقی می‌ماندند تا روزنامه‌نگاری بتواند کار خود را انجام دهد. این وضعیت از قرار معلوم، اصول عادی روزنامه‌نگاری را در تنگنا قرار می‌داد. "روزنامه‌نگاری بحران"، روزنامه‌نگاری بود که با پذیرش نقش همکار و وطن پرست همه آن مقتضیات حرفه‌ای مربوط به بی‌طرفی و واقع‌بینی را نادیده گرفت.⁴

۶۵

روزنامه‌نگاری، فرقه و پژوهش

روزنامه‌نگاری میهن پرستی به طور خاص در هفته‌های بعد از حملات جلوه‌گر بود. مجریان خبری شبکه فوکس نیوز و گزارشگران تلویزیون محلی به یقه‌های خود پایپون‌های قرمز- سفید و آبی وصل کردند. شبکه‌ها به رهبری سی‌ان‌آن آرم‌های ملیس به پرچم آمریکا استفاده کردند. روزنامه‌های محلی و منطقه‌ای در پوشش‌های خود از نواحی و رنگ‌های ستاره‌ها و نوارهای پرچم آمریکا استفاده نمودند. نام مجله‌تایم در یک هفته بعد از حملات به رنگ پرچم چاپ شد. دان رادر، گوینده اخبار سی‌بی‌اس در شوی تلویزیونی دیوید لترمن، شخصاً اعلام کرد که آماده دریافت اولمر رئیس جمهور است.

روزنامه‌نگاری، قطع نظر از اظهارنظرهای شخصی و نهادی، از طریق پوشش بی‌پایان ملی گرایی (معمولی نوعی وطن پرستی غیر انتقادی را، به معنای یادآوری روز مرد به ملت، تقویت کرد (Billing, 1995). شبکه‌های تلویزیونی بلاfaciale بعد از حمله از شعارهایی چون "آمریکا تحت حمله"، استفاده نمودند یا نسخه مورخ ۲۴ سپتامبر نشریه تایم بالای پرچم آمریکا از تیتر «یک ملت تفکیک ناپذیر» و از شعار «خدای آمریکا را حفظ کند» استفاده کرد تا بدین وسیله مقاله «ما با هم متحد می‌شویم» را (در مورد حال و هوای کشور قبل از عید شکرگزاری) توصیف کند. اینها صرفاً نمونه اندکی از رسانه‌های خبری بودند که به‌ظاهر با برگزیدن مثال‌هایی از جامعه، احساسات وطن پرستانه را بیان کردند.

چرا روزنامه‌نگاری به طرز راسخ در پرچم آمریکا پیچیده شده بود؟ همان‌طور که هریرت گائز گفت، این امتیاز آمریکایی گرایی برای روزنامه‌نگاری آمریکا ارزشی بینادی دارد. او می‌نویسد وقتی اخبار غمانگیز و تکان‌دهنده باشد اوضاع شکل مستثنه ملت و فرد را به خود می‌گیرد که

در واقع نمایش علنی گزارش وطن پرستانه بیش از آنکه یک انتقام شخصی بر ضد دشمن باشد معرف جست و جوی رسانه‌های غربی برای مکان امنی در جامعه ملی بود. روزنامه‌نگاری بدون آنکه علاقه‌مند باشد تا سروصداهای شوونیستی را که پس از یازدهم سپتامبر جامعه آمریکا را فراگرفت زیر سوال ببرد، مشتاقانه وطن پرستی را به مثابه ملی گرایی پذیرفت. آیا انواع دیگری از وطن پرستی محتمل بود؟ آیا ممکن بود وطن پرستی آمریکایی به معنای همبستگی، همدلی و حسن توجه به دیگران به دور از احساسات شعارگونه مقدور باشد؟ آیا وطن پرستی آمریکایی را چون اختلاف عقیده و آزادی بیان، ارزش‌هایی محفوظ در اسطوره‌شناسی روزنامه‌نگاری آمریکا قابل فهم و درک بود؟ آیا وطن پرستی می‌توانست به معنای بیان این نکته باشد که آزادی مطبوعات پس از آنکه دولت بوش از شبکه‌های تلویزیونی خواست که تصاویر بن لادن را سانسور کنند و اعلام کرد که برای شکست دشمن اخبار دروغین را اشاعه خواهد داد، به خطر افتاده بود؟

مطمئناً هردو نوع وطن پرستی در تخیل آمریکایی‌ها موجود بودند. ابراز همدردی فراوان با بازماندگان کشته شدگان در حادثه یازدهم سپتامبر، باعث ایجاد فضایی مملو از سخاوتمندی و شکیبایی و سیاست‌های تعديلی شد که با وطن پرستی افراطی در تعارض در نیامد. علاوه بر این، طرفداران حقوق مدنی و روزنامه‌نگاری پیشرفت به اهمیت حمایت از ارزش‌های دموکراتیک چون انتقاد و آزادی به مثابه بهترین تدبیر امنیتی برای حفظ دموکراسی در مقابل مجرمین تأکید ورزیدند.

شخصیت و قدرت اخلاقی او محک می‌خورد (۱۹۸۰:۲۰) با آنکه وطن پرستی مطلق در شرایط "عادی" به سبب مراعات قوانین حرفه‌ای همیشه بی صدا است، لیکن هنگامی پدیدار می‌شود که جامعه ملی در خطر باشد. اگرچه می‌توان گفت که وطن پرستی حاصل واکنش شخصی روزنامه‌نگاری به این حملات بود، اما لازم است که آن را واکنش روزنامه‌نگاری به مثابه یک نهاد سیاسی و فرهنگی درک کنیم. البته واقعیتی است که اعضای رسانه‌ها دلایل فراوانی داشتند که احساس کنند تحت نظر نگاه خیره تروریسم بودند. اصول گرایان مسلمان چیزی جز تفری از روزنامه‌نگاری دموکراتیک را از خود نشان ندادند. اراثه پول از سوی ملا عمر برای قتل روزنامه‌نگاران غربی و قتل ددمنشانه دانیل بول، روزنامه‌نگار وال استریت علناً گواه مخالفت غیرمنطقی اسلام بینادگرا با رسانه‌های غربی بود. حتی پیش‌بینی می‌شد که القاعده قصد حمله به رسانه‌ها را دارد، بدین دلیل که رسانه‌ها مظہر "آزادی و دسترسی" بوده‌اند (Lemonick, 2001a). واکنش به این حملات (حتی به رغم ارسال نامه‌های حامل سیاه زخم برای گزارشگران و اتفاق‌های خبری) به شکل استادانه‌ای شکل گرفت. به این ترتیب که: آنها نوعی ایدئولوژی را منعکس نمودند که با عقاید بنیادین روزنامه‌نگاری در جوامع دموکراتیک (روزنامه‌نگاری آمریکایی) تعارض داشت. روزنامه‌نگاران تهدیدات و قتل‌ها را به عنوان حمله به آزادی مطبوعات تعبیر کردند تا ضریبه‌ای بریسکره ملت آمریکا. اگرچه هر دو را می‌توان بخشی از گفتمان یکسان پنداشت (چون آزادی مطبوعات برای ملت آمریکا امر اساسی است). اما با توجه به تأثیر وطن پرستی آمریکایی بر پوشش‌های خبری جنگ در افغانستان نکته قابل توجه این بود که خبرنگاران و کارشناسان می‌توانستند عنوان کنند که افراد تروریست دارای نگرش تقریت انگیزی نسبت به حقوق اساسی مطبوعات هستند.

در این محیط اجتماعی که وطن پرستی به سرعت، قلمروی اجتماعی را فرامی گرفت. روزنامه‌نگاری رایج در جامعه تصمیم گرفت که اختلاف نظرها را نادیده بگیرد و از زیرسؤال بردن وطن پرستی فعال و خروشان اجتناب کند. در واقع روزنامه‌نگاری برای قوام یخشی به فضایی در جامعه همدست شده بود. روزنامه‌نگاری علاوه‌ای نداشت که چارچوب واکنش‌های موجود به یازدهم سپتامبر را تحت فشار قرار دهد و از ذهنیت «فکر جمعی» حاکم بر قلمرو اجتماعی فاصله بگیرد و یا در میان آن همه عواطف داغ و پرشور خونسرد باقی بماند. تأمل در این باره که آیا روزنامه‌نگاری وطن پرستی «تضاد منافع» است، آن‌هم در حرفه‌ای که بعضی نگران آن هستند که صاحبان منافع تحت پوشش روزنامه‌نگاران بر داوری و عملکردشان تأثیر می‌گذارند، به طور معمول امری خیال‌بانه، نوعی دلمشغولی چپ‌گرایانه یا آکادمیک عجیب به نظر آمده است (نک: *Borden and Pritchard*). وقتی روزنامه‌نگاری خود را عضوی از اعضای ملت می‌داند، تلویح‌آمی پذیرد که منافعش با منافع جامعه تحت پوشش خود مغایرت ندارد. به همین دلیل روزنامه‌نگاری به سرعت از حرکت بر ضد موج وطن‌خواهی که کشور را احاطه کرده بود، دست کشید. آیا گزینه دیگری وجود داشت؟ آیا روزنامه‌نگاری واقعاً می‌توانست از ذهنیت جامعه فاصله بگیرد و بر ضد آن جریان حرکت کند؟ به راستی که شرایط برای روزنامه‌نگاری مشکل بود که بی‌طرف باقی بماند و یا نوعی از وطن‌پرستی را عرضه کند که منجر به جنگ‌افروزی نشود. شجاعت می‌خواست تا فریادهای پیچ وتاب انتقام که امکان هر گونه مخالفاندیشی را پس از یازده سپتامبر خاموش ساخته بود را زیر سؤال ببرد. حتی تلاش‌های قابل قبولی برای تهیه پوشش‌های بی‌طرفانه‌ای مثل توجه به ادعاهای منابع عربی یا انتقاد معتدل از دولت بوش، بعد از آن حملات، واکنش جنجالی مخاطبین را به دنبال داشت. روزنامه‌نگاری ظاهراً بیشتر طالب بود تا از افکار عمومی نظرسنجی شده و احساسات شعاری تبعیت کند تا اینکه خطرات وطن‌پرستی جنگ طلب برای ارزش‌های والای مطبوعات دموکراتیک را گوشزد کند.

روزنامه‌نگاری رایج در جامعه مایل نبود که قابلیت‌های گزارش‌های معرفسانه از نوع روزنامه‌نگاری فوکس نیوز را زیر سؤال ببرد. موضع فوکس «دقیق، متصف و آمریکایی باش» که با افتخار از آن دفاع می‌شد، بیشتر گزارش شد تا مورد تردید قرار گیرد. البته درباره مناسبت بودن این موضوع برای گفتمان دموکراتیک در یک جامعه مواجه با بحران یخشی صورت نگرفت. (نک: *Rutenberg*, 2001). قطع نظر از اینکه آیا وطن‌پرستی به درستی احساسات اکثریت روزنامه‌نگاران را به نمایش گذارد یا خیر، این نوع روزنامه‌نگاری بدون هیچ مشکلی مورد قبول قرار گرفت. در حالی که آن دسته از روزنامه‌نگارانی که در تظاهرات ضد سقط جنین و یا محیط زیست شرکت می‌کنند، شدیداً مورد انتقاد قرار می‌گیرند اما، کسی در رسانه رایج جامعه، (ماهیت) روزنامه‌نگاری که خود را محکم در پرچم آمریکا پوشانده بود، زیر سؤال نبرد. وطن‌پرستی بروز هرگونه شک و تردید درباره قابلیت‌های روزنامه‌نگاری ای که گزارش شعاری را بر واقع گرایی ترجیح داده بود، از بین برد.

روزنامه‌نگاری وطن‌پرستی بعد از یازدهم سپتامبر این گفته را تأیید کرد که رسانه‌ها بیشتر مایل‌اند دوست داشته شوند تا اینکه مورد باور مردم قرار گیرند. به نقل از والتر ایزاکسون از شبکه سی ان ان عنوان شد که «اگر شما بر ضد افکار عمومی حرکت کنید، معناش این است که به

در درسر خواهید افتاد.^۶ رسانه‌ها پس از سال‌هایی که در بین افکار عمومی از مرتبه پایین برخوردار بودند و دائمهً مورد انتقاد منتقدین بودند، ظاهراً مشروعیت تازه‌ای یافته‌ند. مطالعه‌ای که مرکز تحقیقاتی پیو در نوامبر ۲۰۰۱ انجام داد، نشان داد که افکار عمومی عقیده مساعدتری نسبت به رسانه‌ها پیدا کرده بودند. در حالی که قبل از حمله ۴۳ درصد از مردم عقیده داشتند که روزنامه‌نگاران مدافع آمریکا هستند، پس از آن حادثه این رقم به ۶۹ درصد رسید. درصد افرادی که معتقد بودند که رسانه‌ها مدافع دموکراسی هستند از ۴۶ درصد به ۶۰ درصد افزایش یافت (Jurkowitz, 2002). افزایش محبوبیت شبکه فوکس نه تنها ثابت کرد که گزارشگری از نوع شوونیسمی و جانبدارانه عاری از هرگونه مخالفت فوری قابل قبول است، حتی با جامعه نیز هم‌صدا است. ستون‌ها و سرمهالات مجلات محافظه‌کار روزنامه‌نگاری را که وطن‌پرستی را بر واقع گرایی ترجیح داده بود، ستودند.

از یازدهم سپتامبر، منتقدین چسب‌گرا عوامل اقتصادی را سبب وجود روزنامه‌نگاری وطن‌پرستی عنوان کرده‌اند. اینکه این نوع روزنامه‌نگاری به مخاطبین مملو از شوق وطن‌پرستی، تا آگهی دهنگانی که آماده سوءاستفاده از وطن‌پرستی برای اهداف تجاری شان بودند و تا شرکت‌های مادر که علاقه‌مندند که رضایت سیاستگذاران را در ازای قوانین ارتباطی آینده جلب کنند، رسوخ کرد. روزنامه‌نگاری به تبلیغ وطن‌پرستی پرداخت چون این امر به اعتبار حرفاًی آن به عنوان عضو وفادار و اصلی جامعه ملی استحکام می‌بخشید. به تعییری، مجموعه مقالات انتشار یافته در نشریه نیویورک تایمز که به خبرهای مربوط به یازدهم سپتامبر اختصاص یافته بود، اگر چه نمایش همدردی سیاسی برای روزنامه‌نگاری حقیقت جو سودآور نبود، اما وطن‌پرستی در آن زمان با "چالش ملی" مواجه بود، پذیرفته شد. روزنامه‌نگارانی که اصول حرفاًی را کنار گذاشتند و مانند سایر شهروندان، با روحی سرشار از وطن‌پرستی رفتار کردند، کاملاً وفاداری خود را به ارزش‌های جامعه نشان دادند. وطن‌پرستی معیاری برای سنجش مشروعیت حرفاًی شد که از ارزش‌های اصلی حمایت می‌کرد. گفتمان "ملت در خطر" جانشین ارزش‌های روزنامه‌نگاری دموکراتیک، چون اختلاف عقیده و انصاف شد. خطر اینکه وطن‌پرستی مفهوم آزادی مخالفت‌ورزی را از گردونه مطبوعات حذف کند، نادیده گرفته شد و در عوض به خطر ترویست به عنوان تهدیدی علیه ملت ارجحیت داده شد.

وطن‌پرستی امکان انتقاد از دولت بوش یا طرح سوالات انتقادی درباره یازدهم سپتامبر و بعد از آن را مردود ساخت.^۷ نبود گزارش‌های تحقیقی معتبر درباره اینکه «چرا یازدهم سپتامبر انفاق افتاد» یا چه کسی باید بار سنگین مستولیت را تحمل کند، نشانه‌ای از چارچوب محدود مجادلات عمومی بود. با توجه به اینکه وطن‌پرستی همه را متأثر ساخته بود، بسیار آسان‌تر بود که افرادی تحت عنوان "آنها" مسئول معرفی شوند (مثلاً نشریه تایم نوشه بود «چرا آنها از ما متفرقند») تا اینکه با عطف به مasic در این باره تأمل شود که چرا خاک آمریکا مورد تعرض قرار گرفت یا چرا دولت آمریکا نتوانست از شهروندانش محافظت کند. وطن‌پرستی به مثابه شوونیسم به شکل خطرناکی به فرهنگ وحدت مطلق نزدیک شد که به گفته شودور آدورنو سیاست کشtar و تخریب را تسهیل می‌کند.

وطن پرستی و حملات سیاه خشم

ضعف‌های روزنامه‌نگاری وطن پرستانه در پوشش‌های خبری مربوط به سیاه‌زخم آشکار شد. گزارشی که رسانه‌ها را بین اکتبر و نوامبر ۲۰۰۱، پس از آنکه نامه‌هایی آلوهه به میکروب سیاه‌زخم برای قانونگذاران و مؤسسات رسانه‌ای ارسال شد، به خود جذب کرد. روایت "ملت درخطر" داستانی که پس از یازدهم سپتامبر پدیدار شد با پوشش خبری خطر تروریست - میکروبی تلفیق شد. روزنامه‌نگاری تصویری از کشوری وحشت‌زده را نشان داد که از حملات یازدهم سپتامبر گیج شده و حالا با خطری جدید مواجه شده‌اند که آن نیز تهدیدی برای ملت به حساب می‌آمد. تهدید تروریسم - میکروبی همانند خطر تروریست، خطری شد که ارزش پوشش خبری در رسانه‌ها را پس از آنکه تحقق یافته بود و باعث میلیارد‌ها دلار زیان شد، به دست آورد.

پوشش خبری حملات سیاه‌زخم نشان داد که رسانه‌ها در زمینه ارائه گزارش‌های مربوط به خطر به روش‌های محتاطانه و هوشیارانه مشکل دارند. وجود "مطبوعات متوجه" در اوج وحشت حاصل از سیاه‌زخم در اواخر سال ۲۰۰۱ مؤید آن بود که رسانه‌ها در ایجاد ترس و وحشت مهارت بیشتری دارند تا اینکه اطمینان خاطر ایجاد کنند. رسانه‌ها که عقب‌مانده بودند و نتوانسته بودند خطر را شناسایی و معرفی کنند به ناگهان با خطری مواجه شدند که در سطح جامعه منجر شده و به نگرانی‌ها دامن زده بود. بدون آنکه بتوانند حامل پیام آرامش‌دهنده‌ای باشند. رسانه‌ها، حتی با تکرار این گفته که «ازندگی مملو از خطر است» نتوانستند اطلاعات اطمینان‌دهنده‌ای ارائه کنند که نگرانی مردم را کاهش دهد. این نارسایی برگرفته از این حقیقت بود که در مورد سیاه‌زخم، دولت و متخصصین موجود در این زمینه فاقد پاسخ‌های قانع کننده بودند که رسانه‌ها بتوانند با انتکا به آن پاسخ‌ها به مردم اطمینان خاطر دهنند. اگر همان‌طور که نشریه نیوزویک (با توجه به شمار موارد مرگ اندک) اعلام کرد که «جنگ سیاه زخم خوب جمع و جور شد» اما مشکل می‌توان آن را موقفيت ناشی از پوشش خبری رسانه‌ها دانست.

بر طبق گفته ویکی فریمود مدیر مرکز ارتباطات کنترل مرض (۲۰۰۲)، از اول اکتبر ۲۰۰۱ تا ۱۹ ژانویه ۲۰۰۲ بالغ بر ۱۲,۵۴۵ گزارش منتشر شد. پژوهش لکسیس نکسیس در مورد واژه "سیاه‌زخم" در سازمان‌های خبری عمده نشان می‌دهد که گزارش‌های مربوط به آن از اوایل اکتبر تا اواخر دسامبر ۲۰۰۱ بسیار متغیر بود. حجم پوشش خبری در شش هفته یعنی از ۱۴ اکتبر تا اوخر دسامبر ۲۰۰۱ متمرکز بود، همان دوره‌ای که ۵ نفر بر اثر ابتلا به سیاه‌زخم کشته شدند. پوشش خبری با کشف سیاه‌زخم در دفاتر سنا به اوج رسید و هرگاه که مرگی به سبب سیاه‌زخم اتفاق می‌افتد، گزارش آن تیتر اول اخبار بود، که این قبیل گزارش‌های هم در نهایت نزدیک به پایان ماه نوامبر کاهش یافتند.

اولین موج خبری سیاه‌زخم در اوخر ماه سپتامبر منتشر شد، هنگامی که گزارش شد، کارکنان رسانه‌ای در نشریه نیوزویک پست و اخبار انبوی سی مبتلا به عوارض سیاه‌زخم شده‌اند. این امر در اوایل اکتبر توجه گسترده‌تری را به خود جلب کرد، و آن زمانی بود که رابرت استیونز سردبیر بخش عکس از مؤسسه میدیا آمریکن مبتلا به بیماری شد (وی در ۵ اکتبر فوت کرد). تعداد گزارش‌ها به نحو قابل ملاحظه‌ای افزایش یافت و یک هفته بعد، در دومین موج بیماری، اخبار سیاه‌زخم صفحه اول نشریات را به خود اختصاص داد. در دوازدهم اکتبر گزارش شد که معاون گوینده اخبار شبانه انبوی سی تام بروکاو پس از بازکردن نامه‌ای که به نام او

فرستاده شده بود، مبتلا به نوعی سیاه‌زخم پوستی شده است. در ۱۵ اکتبر، نامه دیگری در دفتر رهبر حزب اکتریت تام داچل باز شد. اینجا بود که گزارش، جاذبه و اهمیت قابل ملاحظه‌ای یافت. بالاترین رقم اخبار مربوط به سیاه‌زخم بین ۱۷ تا ۱۹ اکتبر گزارش شد. این حقیقت که سیاه‌زخم به مرکز سیاسی کشور ضربه‌زده رسانه‌ها را گیج کرده بود. مرگ دو تن از کارمندان پست در واشنگتن دی‌سی در ۲۱ و ۲۲ اکتبر از لحاظ شمار گزارش‌ها تأثیر مشابهی نداشت. در ۳۱ اکتبر، مرگ کمی نگوین در شهر نیویورک رسانه‌ها را حول موضوع سیاه‌زخم مرکز ساخت، به خصوص اینکه توضیحات استاندارد در مورد این نکته که سیاه‌زخم چگونه قابل ابتلاست را به چالش کشید. پس از مرگ کمی نگوین گزارش‌ها حرارت خود را از دست دادند. و تعداد گزارش‌ها هم کاهش یافت.

در کشوری که هنوز از حملات یازدهم سپتمبر گیج بود، نامه‌ها و مرگ سردبیر بخش عکس حس و حشمتی را در مردم احیاء نمود. رسانه‌ها خود هدف حملات بودند. نامه‌های آلوود به میکروب سیاه‌زخم به اخبارشبانه انبی سی، نشریه نیویورک پست و نشریه نشنال اینکوایرر فرستاده شده بودند. گزارش علمی نشریه نیویورک تایمز، به نام جودیت میلر و اچ تروکسل از نشریه سانت پیترزیورگ تایمز، شبکه‌های سی‌بی‌اس نیوز در واشنگتن دی سی و فوکس نامه‌هایی دروغین دریافت کردند. چند روز پس از اولین موردهای سیاه‌زخم بود که روزنامه‌نگاری وحشت‌افکن، وحشت و نگرانی را در بین مردم ایجاد کرد. از نظر این نوع روزنامه‌نگاری، «ملت» وحشت‌زده بودند؛ حتی اگر آرامش خود را حفظ کردند و مثل همیشه به سرکار خود رفتند. اما کسی چیزی در این باره در پوشش‌های رسانه‌ای نمی‌دید. نشریه هفتگی نیوزویک سرمهاله‌هایی با عنوانی «نگرانی سیاه‌زخم و «نگران درباره سیاه‌زخم» منتشر کرد. تیتر مقاله پشت جلد شماره ۲۹ اکتبر یو اس نیوز و ولز ریپورتر در برابر تصویری از یک مأمور پلیس که در مقابل کنگره ایستاده این بود که: «نگرانی عظیم؛ آیا ترس از سیاه‌زخم هنوز در آغاز راه است؟» همین نشریه با تیتر روی جلد خود در ۵ نوامبر موجب تشدید نگرانی شد. «مرگ از طریق پست و نامه؛ گرداب وحشت ناشی از سیاه‌زخم آمریکا را مضطرب ساخته است». عنوان روی جلد مجله تایم «عامل ترس» ملت مضریت آمریکا را، پس از نامه‌های سیاه‌زخم نشان می‌داد.

وحشت رسانه‌ها با لحن شهادت‌های سیاستمداران قادرمند تقاضت داشت. فرمانده حفظ امنیت داخلی به نام تام ریدج که به تازگی به این سمت برگزیده شده بود در اولین حضور علی‌اش تلاش نمود که ترس مردم را کاهش دهد (Purdum and Becker, 2001). از سناتور بن نلسون (ایالت نبراسکا، حزب دموکرات) نقل قول شد که: سیاه‌زخم یک سلاح کشتار دسته جمعی نیست، بلکه سلاح تشویش و سردرگمی جمعی است. سناتور جان مک‌کین از (ایالت آریزونا، حزب جمهوری خواه) اظهار داشت: «شرط می‌بندم که در ده روز گذشته تعداد افراد بیشتری دچار صاعقه شده‌اند تا مبتلا به میکروب سیاه‌زخم». کشور به شدت نیاز به آرامش دارد (New York Times, 2001).

پوشش‌های خبری حملات سیاه‌زخم دو مضمون را نشان داد که در بازنمایی خطر در رسانه‌ها محوریت دارند: که عبارت‌اند از توزیع اجتماعی خطر و مسئولیت خطر. اولین مورد به سیاه‌زخم به عنوان امری مربوط به بهداشت عمومی اشاره داشت. دومین مورد به بعد سیاسی

آن اشاره داشت. اولی به نحوه شیوع سیاه‌زخم پرداخته بود و اینکه مردم چه باید بکنند، و دومی به این نکته پرداخته بود که چه کسی مسئول حملات سیاه زخم بود؟ پوشش‌های خبری در بحبوحه خبرسازترین وضعیت اضطراری در عرصه بهداشت عمومی در سال‌های اخیر تلاش نمودند تا اطلاعات فراوانی در این باره تهیه کنند که چگونه افراد قربانی به سیاه زخم مبتلا شدند، چه اقدامات احتیاطی اتخاذ و چه داروهایی مصرف شود. این گزارش‌ها یک حس بی‌اعتمادی را به وجود آورده‌اند که ناشی از فقدان پاسخ‌های یکسان منابع کارشناسی بود. دولت و متخصصین ترویریسم - میکروبی توانستند نظریه‌ای را درباره نحوه شیوع سیاه زخم ارائه کنند. حتی در این مرد که با فرد مبتلا به سیاه زخم چه باید کرد و یا درباره خطرات واکسن‌ها، اتفاق نظری وجود نداشت. معلوم شد افرادی که مستقیماً در معرض این میکروب قرار می‌گرفتند، مبتلا به بیماری می‌شوند مانند مواردی که قربانیان با لمس نامه‌های آلوده مبتلا شدند؛ بلکه موارد موجود ثابت کرد که اطلاعات پیشین درباره مقدار هاگ میکروب مورد نیاز برای ابتلا به این بیماری هم اشتباه بود. گزارش درباره موضع تدافعی علم در برابر خطر فاقد اطلاعات علمی مستحکمی بود که نشان دهد در زمان ابتلا به این بیماری چه اقداماتی باید صورت گیرد. تردید درباره جنبه‌های طبی سیاه‌زخم با تردید مقامات دولتش در ارتباط با احتمال حملات جدیدی که رسانه‌ها نیز پخش کردند، توأم شده بود. در واقع معلوم شد که ایالات متحده برای مقابله با حملات میکروبی آماده نبود (Engelberg and Broad, 2000).

رسانه‌ها زنگ‌های خطر را به صدا در آوردند و اظهار ناامیدی کردند. به رغم تلاش‌های سازمان‌های خبری برای تهیه اطلاعات مناسب، تناقصات مراکز علمی در مورد سیاه‌زخم به‌وضوح در پوشش خبری منعکس می‌شد. با آنکه علم نوعاً به عنوان نهادی دانشی خطاپذیر و توضیحات متفق القول تصور شده است اما پوشش‌های خبری سیاه‌زخم تصویر متفاوتی را نشان می‌داد. در میانه بحران بهداشت عمومی که با تشدید حساسیت نسبت به تروریست همراه شده بود، ارائه تصویری از "جامعه علمی در حال بحث" غیرممکن بود. وجود نظریات مختلف در میان موضوعات مرتبط با سیاه‌زخم آنچنان آشکار شده بود که رسانه‌ها نمی‌توانستند آنها را انکار کنند. به خصوص وقتی که شهادت‌ها، تناقصات و اختلافات بین متخصصین را آشکار می‌ساخت. علاقه زیاد روزنامه‌نگاری علاقه‌مند به گزارش یافته‌های علمی به متابه حقیقت آشکار شده (Horning Priest, 2001) معتبر نبود. وضعیت در آن زمان حکم موضوع پیچیده‌ای بین علوم و سیاست را پیدا کرده بود که روزنامه‌نگاری پوشش آن را دشوار یافت. مشکل بود که موضوعی را که مملو از ادعاهای جنجال‌برانگیز و ناآزموده بود طبقه‌بندی کرد.

اگر یازدهم سپتامبر ناکامی غم‌انگیز سازمان اطلاعات آمریکا را به نمایش گذاارد، ترس از سیاه‌زخم عدم موقیت و اشکالات علم را به نمایش گذارد. پوشش‌های خبری سیاه‌زخم از پیامدهای مرگبار تلاش‌های علمی که با صاحبان منافع مصالح نظامی و سیاسی همدست شده بود و این نکته که علم فاقد اطلاعات لازم برای حمایت از مردم است، آشکار می‌ساخت. در دوازدهم نوامبر، مقاله نیوزویک باعنوان «چه کم می‌دانیم» آن حس بسیار آشکاری را که پس از چهار مورد فوت و دوازده مورد بیماری که در بین متخصصان نقل قول شده وجود داشت را تداعی می‌کرد. مقاله واشینگتن پست در ۱۹ نوامبر، توصیف می‌کرد که چطور متخصصین برای

تشخيص چگونگی ابتلای کارمندان پست به سیاه‌زخم دچار سر در گمی شده بودند و همچنین شواهد بیشتری ارائه کرده بود که دانشمندان توانسته‌اند پیشنهادها و نتیجه‌گیری‌های یکسانی را در آن زمینه عرضه کنند (Twomey and Blum, 2001).

رسانه‌ها یک حقیقت ناراحت‌کننده را منعکس نمودند: به همان صورت که حوادث آشکار می‌شدند، متخصصین نیز روش‌های فراوانی را آموختند، مواردی چون: تعداد هاگ‌های مورد نیاز برای استنشاق جهت کنترل سیاه‌زخم، افرادی که نیاز به درمان داشتند، تأثیرات واکسیناسیون و وجود سپرروفلوکسالین در کشور از آن جمله بودند. بنابراین جای تعجب باقی نمی‌ماند که چرا اطلاعات رسانه‌ها در مورد اینکه چه یاید کرد، تردیدآمیز بود.

در حالی که پوشش‌های خبری مربوط به سیاه‌زخم به عنوان یک موضوع بهداشت عمومی، نبود توافق و سردرگمی را بین کارشناسان را منعکس می‌کرد، پوشش‌های خبری سیاه‌زخم به مثابه موضوعی سیاسی- میهن‌پرستی جنگ‌طلب فعل را بازتاب می‌داد. در هفته‌های اول به نظر می‌رسید که حملات به القاعده و پروژه‌های تروریسم میکروبی عراق مرتبط‌اند. اما تدریجاً آشکارتر شد که منابع داخلی مسئول آن حملات بودند.

پوشش خبری سیاه‌زخم دو یافته معروف در ادبیات خطر و رسانه‌ها را تأیید می‌کند: اینکه مدیریت خطر در دست مسئولان قرار دارد و روزنامه‌نگاری برای گزارش خطر شدیداً به منابع رسمی وابسته‌اند. گزارش‌های خطرات تروریست پس از یازدهم سپتامبر نیز این الگو را تأکید کرد. دولت بوش کنترل کامل ارزیابی حملات تروریست احتمالی جدید را همچنان در دست داشت. اما هنوز نمی‌دانیم آیا این برآوردها براساس اطلاعات معتبری بودند که در واقع احتمال حملات قریب‌الوقوع را می‌دادند یا بیانگر احساس دولتی بودند که چون مایل نبود مجدداً غافل‌گیر شور احتمال حملات تروریست دیگر را بزرگ جلوه می‌داد. رسانه‌ها بدون توجه به صحت و نیات کاخ سفید، صراحتاً به ارزیابی خطر از سوی دولت را منعکس می‌ساختند، بدون آنکه به طور مستقل قابلیت اطمینان آنها را زیرسؤال ببرند. تصاویر اصلی چهره‌های مضطرب و نگران به بیانیه‌ها و اعلامیه‌های کاخ سفید افزوده می‌شد که مطلب «ایالت‌های دگرگون آمریکا» در نشریه یو اس نیوز اند ولد ریپورت در دوازدهم سپتامبر از آن جمله بود.

اگرچه گزارش‌های نشان دادند که منابع در مورد منشاً حملات اتفاق نظر نداشتند اما از کسانی نقل قول می‌شد که طرفهای خارجی را مسئول این حملات عنوان می‌کردند. بیانیه خشمگینانه رئیس جمهوری، جورج بوش، با عنوان سیاه‌زخم «دو میلیون صوج تروریسم» مضمون پوشش‌های خبری را تعیین کرد. همان‌طور که خبرنگار و اشتگنن پست خاطرنشان ساخت، منابع در اکتبر ۲۰۰۱ ظاهراً معتقد بودند که القاعده و عراق مسئول نامه‌های سیاه‌زخم هستند، اما آنها شواهدی ارائه نکردند (Vedantam, 2001). گزارش نشریه نیویورک تایمز در ۱۶ اکتبر حاکی از آن بود که مقامات دولتی تصور می‌کردند که حمله‌کنندگان با موردهای سیاه‌زخم مرتبط هستند (Johnson, 2001). روز بعد، همین روزنامه به نقل از دانشمندان نوشت که یک کشور در این ماجرا دخالت داشته و سوژطن همگان را متوجه اتحاد جماهیر سوری ساق و عراق کرد. در ۱۹ اکتبر، مقاله‌ای دیگر عنوان کرد که بازپرسان حدس می‌زدند که نامه‌های آغشته به سیاه‌زخم با حملات یازده سپتامبر مرتبط‌اند. هفته‌نامه‌ها نیز دیدگاه‌های مشابه را ارائه می‌کردند. نشریه تایم تحقیقی را تحت عنوان «صدام چه دارد؟» چاپ کرد. که براساس شهادت

مقامات دولتی بود و نوعی ارتباط عراق را با حملات سیاه زخم بدیهی عنوان کرده بود. گزارش اصلی نشریه یو اس نیوز آند ورلد ریپورت بی درنگ شبکه تروریستی القاعده اسمه بن لادن را مقصراً قلمداد کرد. ضمن اینکه پذیرفته بود که بازپرسان فعالیت منابع داخلی را مردود ندانسته بودند (Pasternak et al, 2001). اکثر منابع درباره دخالت برنامه سلاح‌های میکروبی ملت دیگری صحبت کردند، همچنین درباره این واقعیت که اتحاد جماهیر سوری (سابق) هزاران دانشمند را برای تولید "میکروب‌های مرگبار" آموخت داده بود، خرد عامل سیاه‌زخم به دست عراق و ملاقات بین محمد عطای هوای‌ماربا و عوامل اطلاعاتی عراق را صحبت کردند. نشریات جنجالی شهر نیویورک بدون توجه به واقع‌گرایی روزنامه‌نگاری، مستقیماً عراق را متهم کردند. در ۲۲ اکتبر نشریه نیویورک پست فریاد برآورد «دکتر میکروب؛ دانشمند صدام در پشت شیوع سیاه زخم». در این گزارش اصلی دانشمند «انگشت نمایی» به نام ریحاب طaha به اتهام مشارکت در برنامه‌های تلویزیونی فراتر از حدس و گمانه‌زنی رفتند و تأکید کردند که عراق در حملات دست داشته است (James, 2001).

گذشته از مزیت‌های بی‌شمار موجود، زمانی که میهن‌پرستی جنگ طلب، منتشر حاکم برای فهم یازدهم سپتامبر و عواقب آن بود، احتمال تهدید ملت از سوی بیگانگان، به نظر معقول می‌رسید. با وجود این، میهن‌پرستی این اندیشه را جا می‌اندازد که فقط نیروهای خارجی ملت را تهدید می‌کنند، و امکان وجود عوامل داخلی علاقمند به ایجاد اختلال در جامعه به ظاهر یکپارچه را در نظر نمی‌گیرد. اگر خطر راهی برای «نظم دهنی به واقعیت» بوده باشد باید گفت که (Dean, 1999)، گزارش درباره سیاه زخم به وضوح نشان می‌دهد که پس از یازدهم سپتامبر در ایالات متحده نظریه "ملتی در خطر" تبدیل به گفتمان حاکم برای فهم خطر پس از یازدهم سپتامبر شد.

در حالی که رسانه‌ها نظریه ارتباط حملات سیاه زخم با یازدهم سپتامبر مطرح کردند، اما جای تعجب نبود که نتیجه نظرسنجی‌ها نشان می‌داد که اکثریت قاطعی صحت آن را تصدیق می‌کنند. بر طبق نظرسنجی تایم / سی ان ان، ۱۳ درصد از مردم اسمه بن لادن را مسئول حملات می‌دانستند، ۴۰ درصد صدام حسین و ۱۶ درصد هم شهر و ندان آمریکایی با تروریست‌های بیگانه را مقصراً می‌دانستند (Demonick, 2001a,b).

نزدیک به اوخر اکتبر، رسانه‌ها گزارش کردند که گویا دولت باشند بتوش به طور خصوصی نمایندگان را از موضوع ارتباط عراق و سیاه زخم دور می‌ساخت و اینکه اداره تحقیقاتی فدرال و سازمان سیا مشارکت افراط‌گرایان آمریکایی را مطرح می‌ساختند. باربارا هاج روزنبرگ، کارشناس سلاح‌های میکروبی، طی یکسربی مقاله و یک مقاله پر نقل و قول استدلال می‌کند که اف بی آی می‌دانسته که مجرم آمریکایی بوده اما به دلایل سیاسی تمایل به دستگیری او نداشته است. یکی از دلایل از قرار معلوم این بوده که فرد مظنون با برنامه‌های سلاح‌های میکروبی ارتش آمریکا مرتبط بوده است. در ۹ نوامبر، سازمان اف بی آی گزارش کرد که مظنون اصلی یک منبع داخلی، یک "فرصت طلب" بوده که از ترس و نگرانی ناشی از یازدهم سپتامبر سوءاستفاده کرده بود. همین که اف بی آی این احتمال را پذیرفت، مقالات خبری به طرف آن نظریه گرایش یافتدند و اعلام کردند که مقصراً بیگانه نبوده است و حملات سیاه‌زخم به یازدهم

سپتامبر ارتباط نداشت. با وجود این، به رغم افزایش شواهد مبنی بر وجود عامل داخلی، همان طور که بوش گفت، عقیده کاخ سفید این بود که «یک چنان شیطانی نمی‌تواند آمریکایی باشد» (Simon, 2001: 17). در این گزارش، استناد به گفته یکی از مقامات رسمی دولت، مظنونین اصلی عرب - آمریکایی بودند که در زمینه‌های تکنولوژی زیستی، پزشکی، و داروسازی و ارتباط با هواپیمایی و سایر تندروان دارای پیشنه بودند.

در اوایل دسامبر، نشریه نیویورک تایمز گزارش کرد که نتیجه تحقیقات نشان داده که هاگ‌های میکروب سیاه‌زخمی که به ساختمان سنای هارت ارسال شده بود، از نوع میکروبی بوده که ارتش آمریکا از سال ۱۹۸۰ به بعد در اختیار داشته است (Broad, 2001). نزدیک به اواسط دسامبر، همان‌طور که سخنگوی کاخ سفید آری فلیشر نیز در ۱۷ دسامبر اظهار داشت دولت بوش به وضوح احتمال آنکه حملات سیاه‌زخم از طریق عوامل داخلی صورت گرفته بود پذیرفت.

همین که منابع قانونی شروع به تغییر عقیده درباره هویت احتمالی افراد حمله‌کننده نمودند، گزارش‌های مربوط به سیاه‌زخم از نظرها محو شدند. همان‌گونه که بک و دیگران بحث کرده‌اند محو تدریجی این گزارش‌ها از صفحه اول نشریات مؤید این نکته است که، خطر زیرنایی زندگی معاصر را تشکیل می‌دهد و فقط تحت شرایط خاصی تبدیل به خبر می‌شود. به طور کلی پوشش‌های خبری از الگوهایی تبعیت کردند که در روزنامه‌نگاری خطر شناخته شده‌اند. وقتی خطر به گزارش جذابی مبدل می‌شود، روزنامه‌نگاری هم دلیل و توجیه خبری دارد، شیوه‌هایی را برای شخصی ساختن گزارش عرضه می‌کند و تصویر یک «بیماری خارج از کنترل» را به نمایش می‌گذارد. کشف نامه‌های آلووده به میکروب سیاه‌زخم و مرگ و میر ناشی از آن هفته‌ها تحت پوشش خبری قرار گرفت. اما پس از آخرین مرگ مربوط به سیاه‌زخم در ۲۱ نوامبر، روزنامه‌نگاری قادر نبود درباره سیاه‌زخم گزارش تهیه کند یا زوایایی را نمی‌یافتد که آن بیماری را شخصی سازد و موضوع سیاه‌زخم به تدریج از صفحات اول روزنامه‌ها رخ برپست. دل مشغولی روزنامه‌نگاری به گزارش حوادث فوری به جای علاقه به مسائل طولانی مدت، به این معنا بود که همین که دیگر حادثه‌ای، حتی اگر در مورد بیماری‌ای باشد که از سنای آمریکا و سیستم پستی کشور سر درآورده بود وجود نداشت، موضوع سیاه‌زخم کثار گذاشته شد. به علاوه، پوشش دادن به آن گزارش دشوارتر شد چون منابع رسمی به سوی این فرضیه گرایش یافتند که مجرمین داخلی در آن حوادث دست داشتند. چنین باوری با آن استعاره «ملتی در خطر» تضاد داشت و تولید خطر به واسطه را پیچیده‌تر می‌کرد. رسانه‌ها، به مفهوم فوکوبی آن، دیگر نمی‌توانستند روایتی را ارائه کنند که با «برنامه حقیقت» مطرح پس از یازدهم سپتامبر مناسب داشته باشد. در زمانی که وطن‌پرستی هنوز فراگیر بود، این موضوع که افرادی از ملت، ظاهراً نامه‌های آغشته به سیاه‌زخم را فرستاده بودند، در تعارض با آن میهن‌پرستی «ما متحد ایستاده‌ایم» که رسانه‌ها به تداوم آن کمک کردند، در آمد.

روزنامه‌نگاری و گزینه‌های وطن‌پرستی آن

برای مطبوعاتی که قاطع‌انه نظرات دولت بوش را در مورد مقوله خطر پس از یازدهم سپتامبر دنبال می‌کرد، تروریسم به عنوان یک خطر اساسی «برای ملت» پدیدار شد. میهن‌پرستی نقشی

دوگانه داشت: آنکه خطر را قابل فهم سازد و راههای محافظتی در برابر خطر ارائه کند. میهنپرستی چون منشوری عمل کرد تا جهانی در بحران را تعریف کند و به جهان بی‌نظم، نظم پختشد.

به نظر می‌رسد شور و نشاط میهنپرستی پس از یازدهم سپتامبر ظاهراً با این ایده پسامدرن که ما در دورانی زندگی می‌کنیم که روایت‌های منسجم در آن درهم شکسته‌اند، در تعارض است. به اصطلاح هایدگری، ناسیونالیسم، به‌متابه یک روایت مدرنیستی اصیل به میانجیگری در مورد "هستی ما در جهان" ادامه می‌دهد. میهنپرستی در دنیایی آشفته، بی‌اطمینان و پرخشونت، گفتمان آماده درباره امنیت دارد. وقتی خطر و بی‌امتنی همه‌جا را فرا می‌گیرد، ملت، در یک دنیای سرد و تهدیدآمیز؛ گرمابخش و پناهگاه می‌شود. خطر جهانی بر حسب تهدیدهایش علیه ملت قابل فهم است. وقتی که هویت‌ها به ظاهر چندگانه‌اند، میهنپرستی رؤیای هویتی یگانه و "مدیته فاضله‌ای" (Anderson, 1991) را تداعی می‌کند که به رغم تفاوت‌ها گرددم می‌آیند. وقتی که جهانی‌سازی ارتباطات از قبل موجود را درهم می‌ریزد، میهنپرستی می‌آید تا با تمامی قدرت حس ارتباط را عرضه کند.

یازدهم سپتامبر، نقطه عطفی بود که دست کم به طور موقت و بی‌رحمانه آن ذہیت آمریکایی درباره ثبات و حفاظت را متزلزل ساخت. این واقعه شواهدی را ارائه می‌کند مبنی بر اینکه پیشگویان پسامملی گرایانه، اعم از گرایش‌های تجاری جهانی‌سازی یا طرفداران اعتقادات جهان‌وطنه مترقبی، وقتی نام وطن‌پرستی ستّی را بر زبان می‌آورند به سرعت دست به تیجه‌گیری می‌زنند. این حادثه همچنین اشاره بر این نکته دارد که روزنامه‌نگاری برای بقای مستمر شور میهنپرستی جنبه حیاتی دارد. روزنامه‌نگاری در میهنپرستی نوعی پشتیبان فرهنگی می‌باشد تا به‌متابه یک عضو تمام عیار جامعه ملی به کارکرد اجتماعی اش مشروعیت بخشد و میهنپرستی هم روزنامه‌نگاری را به عنوان یک متحد وفادار و مدافع صریح و تبلیغ گرا در کنار خود دارد.

اینکه آیا چنین اتحادی را باید جشن گرفت یا از آن انقاد کرد بستگی به آن دارد که میهنپرستی چگونه درک شود. همان‌طور که کریگ کالهون (1997) پیشنهاد می‌کند ملی گرایی انواع مختلفی دارد. میهنپرستی و شوونیسم یکسان و همانند نیستند. به تعبیری، میهنپرستی به‌متابه "ملی گرایی رئوف" (Ignatiff, 1999) مظهر انسجام بشری، یکسان‌سازی بردارانه، مظهر خصایصی مثل شفاقت و خدمت و احترام به ارزش‌های دموکراسی است و این همان نوع از میهنپرستی است که مورد تأیید بنجامین باربر (1996) و ریچارد رورتی در مقاله «شور خود را موفق سازیم» است (Rorty, 1998). هر دو نویسنده معتقدند که این تغییر از آمریکایی دموکراتیک و ترقی خواهانه است و از آن الگوی «درست یا غلط کشور منه» و یا «خون و خاک» که به نفرت و درگیری نظامی دامن می‌زند؛ متفاوت است.⁷ از نظر آنان میهنپرستی مدنی ممکن و جذاب است و نباید به وسیله اشکال بدوى ملی گرایی فرو ریزد. یک گرینه دیگر وجود دارد که میهنپرستی را به نحو جبران‌تاپذیری به یگانه هراسی، شوونیسم، خشونت، کشورگشایی، ناشکیبایی، و مضرات دیگر مرتبط می‌داند که به نحو دردناکی در بسیاری از برخوردهای خونین در دنیای معاصر به نمایش در آمده است. میهنپرستی متعصب هدف آن گروه از متقدین دولت

- ملت است که چند فرهنگ‌گرا و جهان‌وطن‌گرا هستند. این نوع میهن‌پرستی مایع در دسر کسانی است که معتقدند ناسیونالیسم مانع دستیابی به جهانی انسانی و مساوات طلبانه‌تر است. همان‌طور که چارلز تیلور (۱۹۹۶) پیشنهاد می‌کند، اگر نمی‌توانیم بدون میهن‌پرستی کاری در این عصر انجام دهیم، ارزش آن را دارد که چند سؤال را در نظر بگیریم: ۱. روزنامه‌نگاری در شرایط ویژه چه نوع میهن‌پرستی را انتخاب می‌کند؟ ۲. تصمیم به حمایت از میهن‌پرستی منجر به حمایت از الگوی جنگ‌افروزی و یا مدنی می‌شود؟ چه موقع؟ و ۳. ما برای این گزینش‌ها چه تبیین‌هایی داریم؟ به عبارت دقیق‌تر، چرا روزنامه‌نگاری آمریکایی پس از حادثه یازدهم سپتامبر قاطعانه در پشت سر میهن‌پرستی جنگ‌افروز ایستاد و برآن صحنه گذاشت؟ ۵. چرا روزنامه‌نگاری قادر تمندانه از میهن‌پرستی مبتنی بر قانون اساسی که به سایر ارزش‌های خوب قدریم دیگر آمریکایی مثل انتظار پاسخگویی از دولت و آزادی بیان ارج می‌دهد، حمایت نکرد؟ ۶. آیا میهن‌پرستی مبتنی بر قانون تنها در دوران صلح قابل دفاع است؟ ۷. آیا در زمان خشونت علیه شهروندان و تعرض به کشور میهن‌پرستی جنگ‌افروزانه تنها راه حل می‌باشد؟ ۸. چرا میهن‌پرستی مدنی نمی‌تواند در موقع تگان‌دهنده مورد حمایت قرار گیرد، هنگامی که هموطنان متصرف همدردی و وحدت، دلسوزی و حفاظت هستند؟ زمانی که خشونت آسیب‌ناپذیری جغرافیایی را در هم می‌شکند. ۹. چرا روزنامه‌نگاری، حقوق مدنی و آزادی بیان را عناصر مسلم یک "ملت در خطر" قرار نداد؟ ۱۰. چرا رسانه‌ها میهن‌پرستی محافظه‌کارانه را به ظاهر جذاب‌تر از میهن‌پرستی لیبرال یافتند؟

دشوار است به این نیندیشیم که بین روزنامه‌نگاری و میهن‌پرستی محافظه‌کارانه قرابت مستحکمی وجود دارد. میهن‌پرستی لیبرال غالباً در محارب ملت قربانی می‌شود، به ویژه زمانی که تجاوز خارجی به عنوان توجیهی برای مقابله براساس شعار «خاک و خون» باشد. در جایی که دولت و مردم، به شعله میهن‌پرستی جنگ و ناشکیابی دامن می‌زنند، میهن‌پرستی مبتنی بر قانون اساسی و حقیقت آسیب می‌بیند. حتی در این عصر جهانی شده، روزنامه‌نگاری همچنان تحت هدایت خواسته‌های ملی، مخاطبین تلویزیونی، افکار عمومی، آگهی‌دهنده‌گان، اقتصاد، حقوق و دولت‌هاست. و تا زمانی که این حقیقت باقی است، روزنامه‌نگاری نیز احتمالاً شریک دائمی میهن‌پرستی، باقی خواهد ماند. یک همکاری معتبر که با توجه به ارتقاء و ادغام رسانه‌های جهانی، شهر و ندجهان وطنی و خودآگاهی جهانی فاقد آن است. انتخاب وطن‌پرستی به دست رسانه‌ها، عواقب بسیار مهمی برای زندگی دموکراتیک دارد. وقتی آنها مضمون "عشق به کشور" را برمی‌گزینند که به سرعت به شکل شوونیسم در می‌آید، زمینه‌ای فرهنگی برای خشونت را فراهم می‌آورند و به دموکراسی جهانی و ملی زیان می‌رسانند. روزنامه‌نگاری مجبور است که در برابر وسوسه‌نوای کرکننده ناسیونالیسم که اغلب در افکار عمومی یافت می‌شود، مقاومت کند و در عوض، می‌تواند با زنده نگهداشتن مفهوم نقد، به جای تبعیت از "ذات گرایی وطنی" با شجاعت روح وطن پرستی اش را نشان دهد. می‌تواند با پایین اوردن میزان وحشت، احساس اطمینان عرضه کند و با دفاع از تنوع و تسامه با میهن‌پرستی قوم‌دارانه بنیانی به جامعه کمک برساند. انتخاب مورد آخرین نه تنها مخالفت دموکراتیک را از میهن‌پرستی مستثناء می‌سازد، بلکه این احتمال را کاهش می‌دهد که برای شهر و ندان ملت این تصور ایجاد می‌شود که آنها نیز به جامعه جهانی با مساوات و برابری وابسته‌اند. هر مفهومی که از

میهنپرستی انتخاب شود از اهمیت حیاتی در ارزیابی خطر در زمان بی‌نظمی و خشونت در این جامعه جهانی برخوردار است. آنچه که به عنوان خطر تعریف می‌شود، نهایتاً بستگی به آن دارد که آیا میهنپرستی با برتری جویی "خون و خاک" و ذهنیت "ما در برابر آنان" هعدست می‌شود یا با ایده یکیارچگی حقوق شهروندی، و احساس همدردی برای همه انسان‌ها، و در برابر هر شکلی از تعصب و خشونت حمایت می‌کند.

این مقاله ترجمه فصل یازدهم کتاب زیر است:

Journalism After September 11, edited by Barbie Zelizer & Stuart Allan, Routledge, 2002.

پی‌نوشت‌ها

۱. خطر یک مفهوم مورد مجادله است (نک: 1999: 21؛ Lupton, 1999). بر طبق نظر او لریج بک (Lupton, 1999: 21)، یکی از بر جسته‌ترین تحلیل‌گران این موضوع، خطر راهی حساب شده، برای مقابله با مخاطرات و بی‌امنیت است. در مورد اهداف این تحقیق، باید گفت که خطر، اشاره به آن اشکال گفتمانی دارد که خطر در چارچوب آنها تعریف شده است. خطر فی‌نفس وجود ندارد، مگر روش‌هایی که می‌توان مردم، رویدادها و موضوعات را براساس آنها به متابه خطر تعریف کرد. تعریف خطر تلاشی است برای ایجاد نظم، به معنای سازماندهی و تنظیم جامعه است. مدیریت خطر یعنی به کارگیری قدرت برای تعیین و برقراری مرزهای بین امنیت و تهدید.
۲. برای ارزیابی متفاوت در بحث در مورد رسانه‌ها و درک خطر (نک: 1998: Cottle, 1998).
۳. با وجود این، برطبق گزارشی که در کویل منتشر شد، خبرگزاری رویترز گزارشی را منتشر کرد که عنوان آن چنین بود «جنگجویان بن لادن برای حملات ضد آمریکایی در ۲۳ ژوئن نقشه می‌کشند». این نشريه اظهار داشت که پیروان اسامه بن لادن، این تبعیدی مخالف سیاست‌های سعودی، تصمیم دارند که حمله بر رگی برض مخالف آمریکا و اسرائیل انجام دهند. در ۲۵ ژوئن خبرگزاری بین‌المللی بوناپریس اخباری مشابه را گزارش کرد بنی براینکه اسامه بن لادن سعودی تبعیدی تصمیم دارد برض آمریکا حمله تروریستی کند. روز بعد، گزارشی دیگر از یوبی‌آی اظهار داشت (بن لادن گروه جهادی جدیدی را تشکیل می‌دهد) این گزارش همچنین عادی سازی روابط بین القاعده بن لادن و شاخه جهاد اسلامی از مصیر را توصیف کرد. با وجود این، مقاله موردنظر اظهار می‌کند هیچ‌کدام از نشریات اصلی و سایت‌های شبکه‌های پخش رادیو و تلویزیون آمریکا نشر این گزارش‌ها را قابل ارزش نمی‌دانند (www.spj.org/quill_issue.asp?ref=233).
۴. حتی گزارشگری با احساس که در قالب ناسیونالیستی هم نبود، مژر و عیت داشت، مثل خبرنگاران بی‌شمار تلویزیونی که نمی‌توانستند هنگام مصاحبه با مردم دقیقی پس از حمله، احساسات خود را پنهان کنند. با وقتی که خبرنگار رادیو و تلویزیون اندی‌سی، تام بروکاو از آن رفتار خوشنود همیشگی اش فاصله گرفت و در حالی که احساساتش قابل رویت بود، اعلام کرد که یکی از تهیه‌کنندگانش در حین باز کردن نامه‌ای که به نام او فرستاده شده بود مبتلا به سیاه‌خم شده است. (نک: 2001, Kurtz, 2001).
۵. ساکرامنتوی، ناشر «جنسیس بسلر هیفی پاسخ خشنمناکی از حضار در دانشگاه ساکرمنتو کالیفرنیا دریافت کرد و آن زمانی بود که وی تصمیمات دولت بوش در مورد «جنگ برض تروریسم» را با این ادعا که تهدیدی علیه آزادی‌های مدنی هستند، به زیر سوال برد.
۶. در گیری بر سر قلمرو در میان سازمان‌ها مطمئناً کمکی به کاهش نگرانی، که رسانه‌ها منتقل کرده بودند، نکرد. این حقیقت که تحقیقات تحت کنترل اف‌بی‌آی بود و از دسترسی دانشمندان به مراکز کنترل بیماری جلوگیری می‌کرد. این ممانعت سبب شد که دانشمندان از دریافت اطلاعات دست اول احتمالاً بهتری درباره کارمندان اداره پست که مبتلا به سیاه‌ الخم شده بودند، بی‌خبر بمانند (Siege, 2002).

۷. نوع وطن پرستی آنها و اکشن های بی شماری را به وجود آورده است. نک در کتاب سایر موارد: (Cohen, 1996; Brennan, 1997; and Robbins, 1999

منابع

- Anderson, B. (1991) *Imagined Communities*. London: Verso.
- Antze, P. (1996) Telling stories, making selves: memory and identity in multiple personality disorder, in P. Antze and M. Lambé (eds) *The Past: Cultural Essays in Trauma and Memory*, New York: Routledge: 3-24.
- Auletta, K. (2001) Battle stations, *New Yorker*, December 10: 60-7.
- Barber, B. (1996) Constitutional faith, in M. C. Nussbaum and J. Cohen (eds) *For Love of Country: Debating the Limits of Patriotism*, Boston, MA: Beacon Press, 30-7.
- Baer, U. (2000) Remnants of Song: *Trauma and the Experience of Modernity in Charles Baudelaire and Paul Celan*, Stanford, CA: Stanford University Press.
- Beck, U. (1992) *Risk Society: Towards a New Modernity*. London: Sage. Beck, U. (2000) *World Risk Society*, Cambridge: Polity Press.
- Begley, S. (2001) Will we ever be safe again?, *Newsweek*, September 24: 58-61. Billig, M. (1995) *Banal Nationalism*, London: Sage.
- Borden, S. L. and Pritchard, M. S. (2001) Conflict of interest in journalism, in M. David and A. Stark (eds) *Conflict of Interest in the Professions*, New York: Oxford University Press: 73-91.
- Brennan, T. (1997) *At Home in the World: Cosmo/olitanism Now*, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Broad, W. (2001) Terror anthrax resembles type made by US, *New York Times*, December 3: A1.
- Burchell, G., GordonC, C., and Miller, P. (eds) (1991) *The Foucault Effect: Studies in Governmentality*, Hemel Hempstead: Harvester Wheatsheaf.
- Calhoun, C. (1997) *Nationalism*, Minneapolis, MN: University of Minnesota Press. Cottle, S. (1998) Ulrich Beck, "risk society" and the media: a catastrophic view? *Europan Journal of Communication*, 13 (1): 5-32.
- Cowley, G. (2001) After the trauma, *Newsweek*, October 1: 32-6.
- Dean, M. (1999) Risk, calculable and incalculable, in Deborah Lupton (ed.) *Risk and Sociocultural Theory: New Directions and Perspectives*, Cambridge: Cambridge University Press: 131-59.
- Douglas, M. and Wildavsky, A. (1982) *Risk and Culture: An Essay on the Selections of Technological and Environmental Dangers*, Berkeley, CA: University of California Press.
- Dunwoody, S. (1992) The media and public perceptions of risk: how journalists frame risk, in D. W. Browley and K. Segerson (eds) *The Social Response to Environmental Risk*, Boston, MA: Kluwer.
- Eldridge, J. (1999) Risk, society and the media: now you see it, now you don't, in G. Philo (ed.) *Message Received*, London: Longman: 106-11.
- Farley, M. (2001). Hoaxes, rumors, and wishful thinking spawned by trauma, *Los Angeles Times*, September 28: A1, 16.
- Freimuth, V. (2002) Presentation at Rutgers University, New Jersey, March 7. Gans, H. (1980) *Deciding What's News*, New York: Vintage.
- Giddens, A. (1991) *Modernity and Self Identity*, Stanford, CA: Stanford University Press. Giddens, A. (2000) *Runaway World*, London: Routledge.
- Glassner, B. (1999) *The Culture of Fear*, New York: Basic Books.
- Goode, E. (2002) Thousands in Manhattan needed therapy after attack, study finds, *New York Times*, March 28: A15.
- Hatch Rosenberg, B. (2002). Analysis of the anthrax attacks, Federation of American Scientists, www.fas.org/bwc/news/anthraxreport.htm. February 5.
- Hornig Priest, S. (2001) *A Grain of Truth: The Media, Public, and Biotechnology*, Lanham, MD: Rowman and Littlefield.
- Ignatieff, M. (1999) Benign nationalism? the possibilities of the civic ideal, in E. Mortimer with R. Fine (eds) *Pea/Jle, Nation, and State: The Meaning of Ethnicity and Nationalism*, London: Tauris: 141-8.

- James, C. (2001) Television, like the country, loses its footing, *New York Times*, November 4: A1.
- Jensen, E. (2001) Study shows "colossal shift" in news, *Los Angeles Times*, November 19: F11.
- Johnston D. (2001) In shift, officials look into possibility anthrax cases have Bin Laden ties, *New York Times*, October 16: A5.
- Jurkowitz, M. (2002) The media: pro-US tendency is seen in survey, *Boston Globe*, January 28: A9.
- Kurtz, H. (2001). Tom Brokaw, Putting a familiar face on the anthrax story, *Washington Post*, October 18, C1, C7.
- Lemonick, M. D. (2001a) Deadly delivery, *Time*, October 22: 32-8. Lemonick, M. D. (2001b) Profile of a killer, *Time*, November 19: 60-3.
- Leys, R. (2000) *Trauma: A Genealogy*, Chicago, IL: University of Chicago Press.
- Lupton, D. (1999) *Risk*, London: Routledge.
- Milhollk, D. (2001) fear is here to stay, so let's make the most of it, *Washington Post*, October 21: B2 .
- Miller, J., Van Natta Jr., D., and Gerth, J. (2001) Planning for terror but failing to act, *New York Times*, December 30: A1.
- Miller, J., Engelberg, S., and Broad, W. (2000) *Germs: Biological Warfare and America's Secret War*, New York: Simon and Schuster.
- Moeller, S. (1999) *Compassion Fatigue*, New York: Routledge.
- New York Times*.~ (2001) Quote o{the day, October 18: A2.
- Nussbaum, M. C. and Cohen, J. (1996) *Fur L01X of COlMrT): Debating the Limits of Patriotism*, Boston: Beacon Pr'ss.
- Parks, M. (2002) Beyond Afghanistan, *Columbia Journalism Review*, available online at www.cjr.org/jcar/02/l/rarks.asp,January.
- Pasternak, D., Boyce, N., and Salluel, T. (2001) Tools of mass distraction, *US News and World Report*: 13-16.
- Purdum, T. S. ,Hld Recker, E. (2001) Hush officials step out in force to calm anthrax fears, *New York Times*, October 19: A1.
- Robbins, R. (1999) *Feeling Global: Internationalism in Congress*, New York: New York University Press.
- Rorty, R. (1998) *Achieving our Country: Leftist Thought in Twentieth-century America*, Cambridge, MA: Harvard Univ'tsity Press.
- Rutenberg, J. (2001) Fox Sh!WS a war of god and evil, and many are tuning in, *New York Times*.i, December 3; C..
- Sandman, P. M. (1986). *Explaining Environmental Risk*, Washington, DC US Environmental Protection Agency.
- Sandman, P. M. (1993) *Mass Media and Environmental Risk: Seven Principles*, Center for Environmental Communication, New Brunswick, NJ: Rutgers University.
- Siegel, M. (2002) The anthrax fumble, *The Nation*, March 18: 14-17.
- Simon, R. (2001) Anthrax nation, *US News and World Report*, November 5: 16-18. Singer, E. and Endreny, P. M. (1993) *Reporting on Risk*, New York: Russell Sage Foundation.
- Stephenson, M. T. and Witte, K. (2001) Creating fears in a risky world: generating eff'lcth\.' health risk messages, in R. Rice and C. Arkin (eds) *Public Communication Campaigns*, Thousand Oaks, CA, Sage, 88-104.
- Taylor, C. ((996) Why democracy needs patriotism, in M. C. Nussbaum and J. Cohen (eds) *For Love of Country: Debating the Limits of Patriaeism*, Boston; lk<Icon Press, 119-21.
- Twomey, S. and Blum, J. (2001) How the experts missed anthrax, *Wa\$hingrun Pmt*, November 19: A1, A6.
- Vail, J., Wheelock, J., and Hill, M. (1999) *Insecure Times: Living with Insecurity in Contemporar)' Soder)*, London: Routledge.
- Vedantam, S. (2001) Biolerrorism's relentless, stealthy march, *Washington Po.t*, October 18:A16.
- Wilkinson, I. (2001) *Anxiety in a Hi-k Society)*" London: Routledge.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پریال جامع علوم انسانی